

crsg
future concept

Think-Thank – wyzwania dla rozwoju obszarów wiejskich

Centrum Rozwoju Społeczno-Gospodarczego
Przedsiębiorstwo Społeczne sp. z o. o. & Fundacja Pasja

W stronę kompleksowego programu
dla obszarów wiejskich zagrożonych
trwałą marginalizacją

crsg
future concept

PROJEKT: Wdrożenie modelu delimitacji miejscowości popegeerowskich zagrożonych trwałą degradacją i opracowanie instrumentów kompleksowego wsparcia społeczno-ekonomicznego tych obszarów.

PROGRAM: GOSPOSTRATEG - strategiczny program badań naukowych i prac rozwojowych „Społeczny i gospodarczy rozwój Polski w warunkach globalizujących się rynków”

INSTYTUCJA WDRAŻAJĄCA: Narodowe Centrum Badań i Rozwoju

CEL: wdrożenie rozwiązań opracowanych w ramach Programu, wzmacniających kapitał społeczny niezbędny do realizacji krajowych i regionalnych polityk rozwojowych

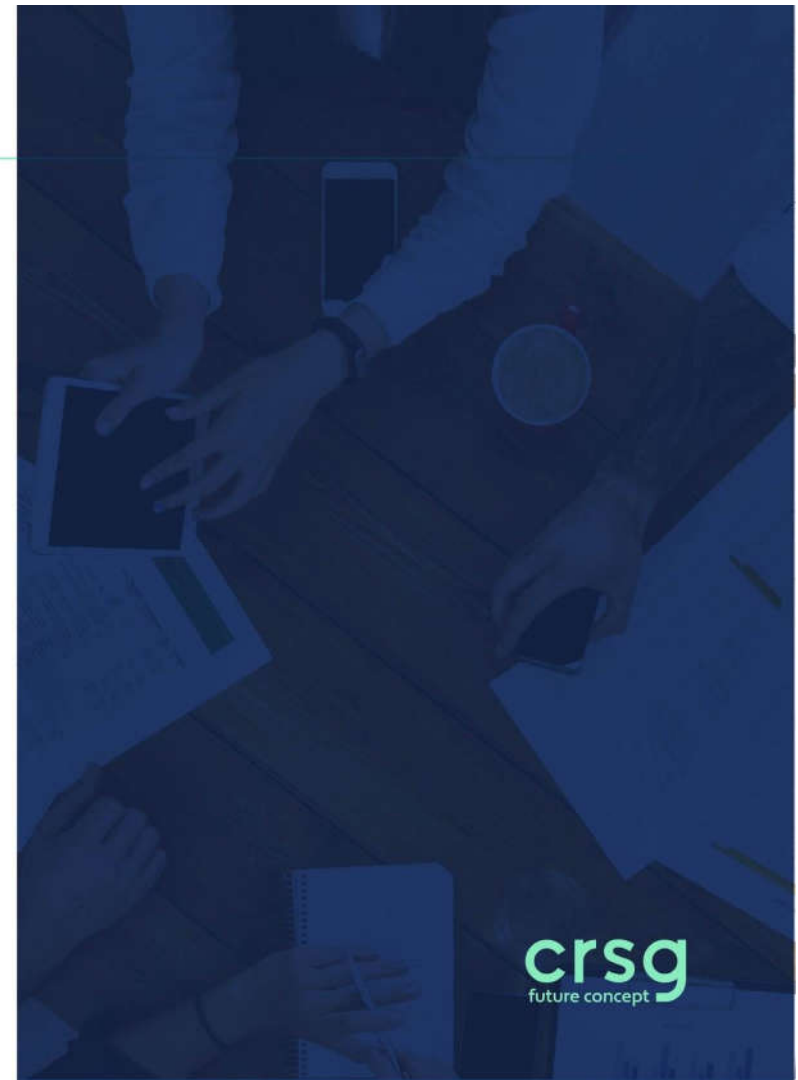

PARTNERSTWO (Konsorcjum naukowe w rozumieniu ustawy z dn. 30 kwietnia 2010 r. o zasadach finansowania nauki):

LIDER: Zachodniopomorski Uniwersytet Techniczny – uczelnia

Partner (przedsiębiorca): Centrum Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Przedsiębiorstwo Społeczne

Partner (lider merytoryczny): Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi – organ administracji zobowiązany do zastosowania w praktyce rozwiązania będącego wynikiem projektu

TEMATYKA KONKURSU W KTÓRĄ WPISUJE SIĘ PROJEKT:

Obszar: pułapka średniego dochodu i przeciętnego produktu:

- Nierówności społeczne a dynamika rozwoju gospodarczego, w tym efektywne modele aktywizacji grup społecznych i/lub obszarów zagrożonych trwałą marginalizacją
- Instrumenty wsparcie grup zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem ukierunkowane na wzrost ich aktywności oraz zapewnienie spójności działań na rzecz integracji społecznej.

Obszar: wyzwania dla polityki rynku pracy wynikające ze zmian demograficznych społeczeństwa:

- Efektywne mechanizmy walki z bezrobociem, w tym budowania instrumentów poprawy międzysektorowej mobilności zasobów pracy

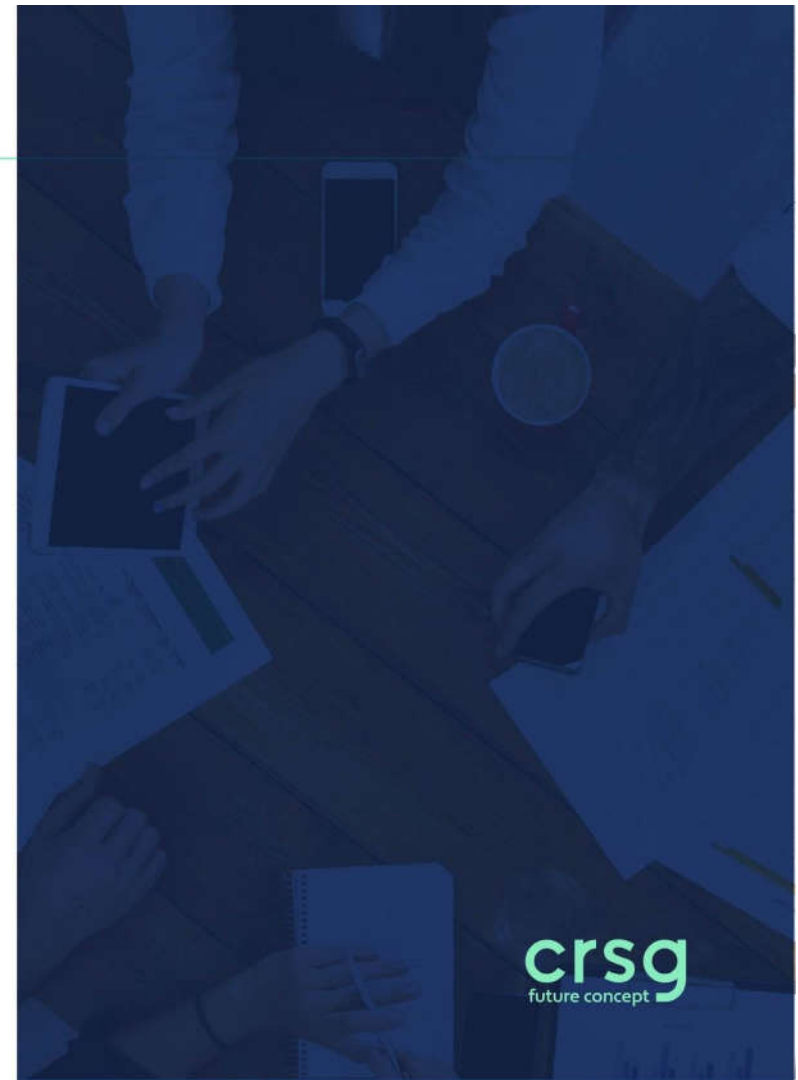
Realizacja projektu przyczyni się do osiągnięcia celów szczegółowych Programu, tj.:

- a) wdrożenie polityk, strategii, dokumentów operacyjnych i konkretnych rozwiązań opracowanych w ramach Programu;
- b) wdrożenie rozwiązań opracowanych w ramach Programu, wzmacniających kapitał społeczny niezbędny do realizacji krajowych i regionalnych polityk rozwojowych.

PROBLEM DO ROZWIĄZANIA:

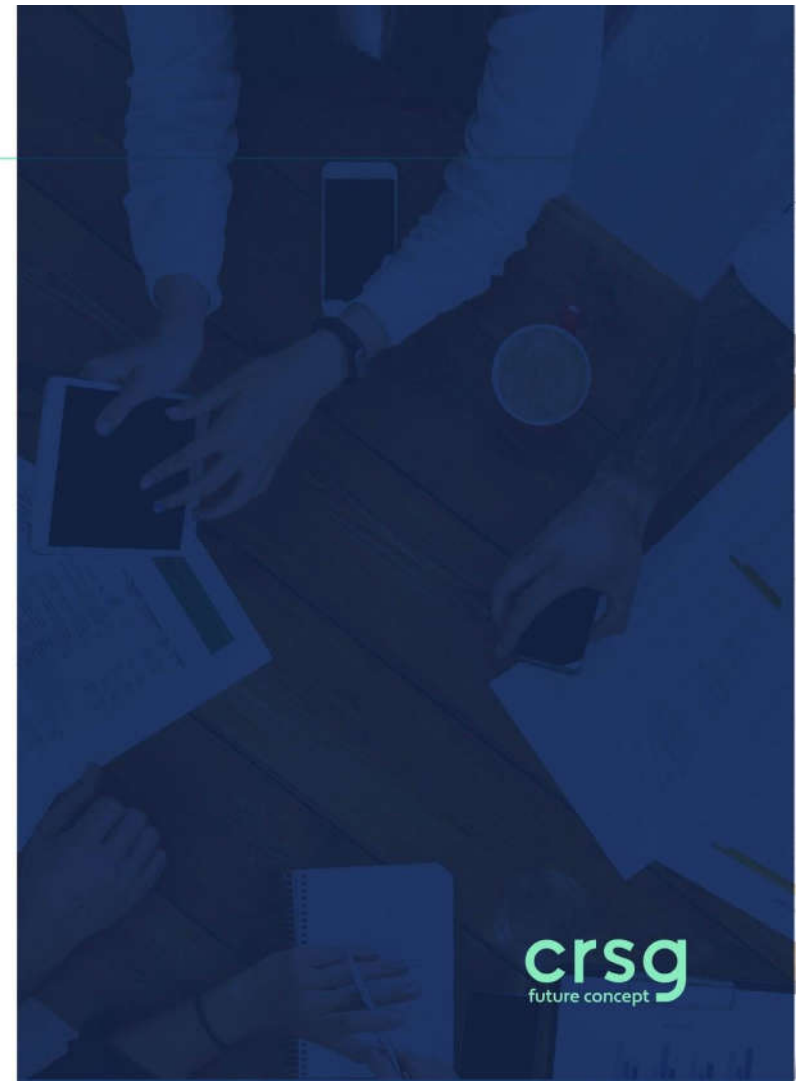
Od 1990 roku, kiedy pojawiła się kwestia byłych pracowników PGR nie powstały systemowe rozwiązania, które w kompleksowy sposób zapobiegły by marginalizacji mieszkańców obszarów wiejskich, które z uwagi na brak wewnętrznych potencjałów nie odnalazły się w nowej rzeczywistości ekonomicznej.

Efektem tego są kolejne pokolenia Polaków, którzy są pokrzywdzeni z uwagi na fakt, iż mieszkają na peryferyjnych obszarach wiejskich oddalonych od miast, a jedyną ich nadzieją na godne życie jest emigracja. **Brak jest rzetelnej diagnozy** ile jest miejscowości, które stereotypowo nazywa się „popegeerowskimi” w których cały czas występują problemy społeczne i gospodarcze, będące spuścizną gospodarki uspołecznionej, oraz gdzie są zlokalizowane.

PROBLEM DO ROZWIĄZANIA:

Dotychczas analizy skupiają się na gminach w których były PGRy. Głównym jednak problemem w zakresie trafnego określenia, które z obszarów na których działały PGRy, nadal boryka się ze specyficznymi problemami, jest fakt, iż często są to **enklawy na terenach gmin**, które w świetle danych statystycznych prezentują się często jako pozbawione problemów (lub problemy nie występują w szczególnym nasileniu). Ponadto **wsparcie rzadko trafia do obszarów najbardziej problemowych** na terenie gminy z uwagi na fakt, iż łatwiej jest realizować działania tam gdzie potencjał społeczny jest większy, a w popegeerowskich enklawach „i tak nic się nie da zrobić”. Przez lata próbowano zapomnieć o istnieniu tych obszarów, co skutkuje tym, że dziś nawet nie wiemy ile tak naprawdę jest takich miejscowości i jakie problemy aktualnie są najpilniejsze do rozwiązania. Tych lat zaniedbań nie da się nadrobić w krótkim czasie, ale jest to konieczne dla zachowania spójności społecznej i zapobieganiu dalszej marginalizacji ich mieszkańców.

CO CHCEMY ZROBIĆ:

Bazując na doświadczeniach CRSG z projektów i badań ewaluacyjnych dotyczących: obszarów wiejskich, integracji społecznej, rewitalizacji (w tym obszarów wiejskich) i aktywizacji osób niepełnosprawnych, doświadczeniu naukowym partnera ZUT (Katedra Zastosowań Matematyki w Ekonomii) oraz potencjale do wdrożenia rozwiązań (MRiRW), planujemy wypracować, przetestować i wdrożyć:

- I. Model delimitacji obszarów po PGR-owskich.
- II. Opracować zestaw instrumentów kompleksowego wsparcia społeczno-ekonomicznego obszarów popegeerowskich.

Model delimitacji obszarów po PGR-owskich, opierać się będzie na dwóch płaszczyznach:

- identyfikacji obszarów (na poziomie miejscowości) które w momencie zmian ustrojowych po 1989 roku były zdominowane przez gospodarkę uspołecznioną;
- określenia (na podstawie zestawu wskaźników) miejscowości, w których nadal występują problemy specyficzne dla społeczności po-PGR-owskich;

Zestaw instrumentów kompleksowego wsparcia społeczno-ekonomicznego obszarów popegeerowskich:

- pogłębione badanie form wsparcia w kontekście nowej sytuacji demograficznej, rynkowej i instytucjonalnej (np. CUS, skutki epidemii COVID-2);
- katalog działań możliwych do realizacji w ramach poszczególnych programów oraz mechanizmy koordynacji wsparcia (konkretne rozwiązania prawne i instytucjonalne)

Model delimitacji obszarów po PGR-owskich, opierać się będzie na dwóch płaszczyznach:

- identyfikacji obszarów (na poziomie miejscowości) które w momencie zmian ustrojowych po 1989 roku były zdominowane przez gospodarkę uspołecznioną;
- określenia (na podstawie zestawu wskaźników) miejscowości, w których nadal występują problemy specyficzne dla społeczności po-PGR-owskich;

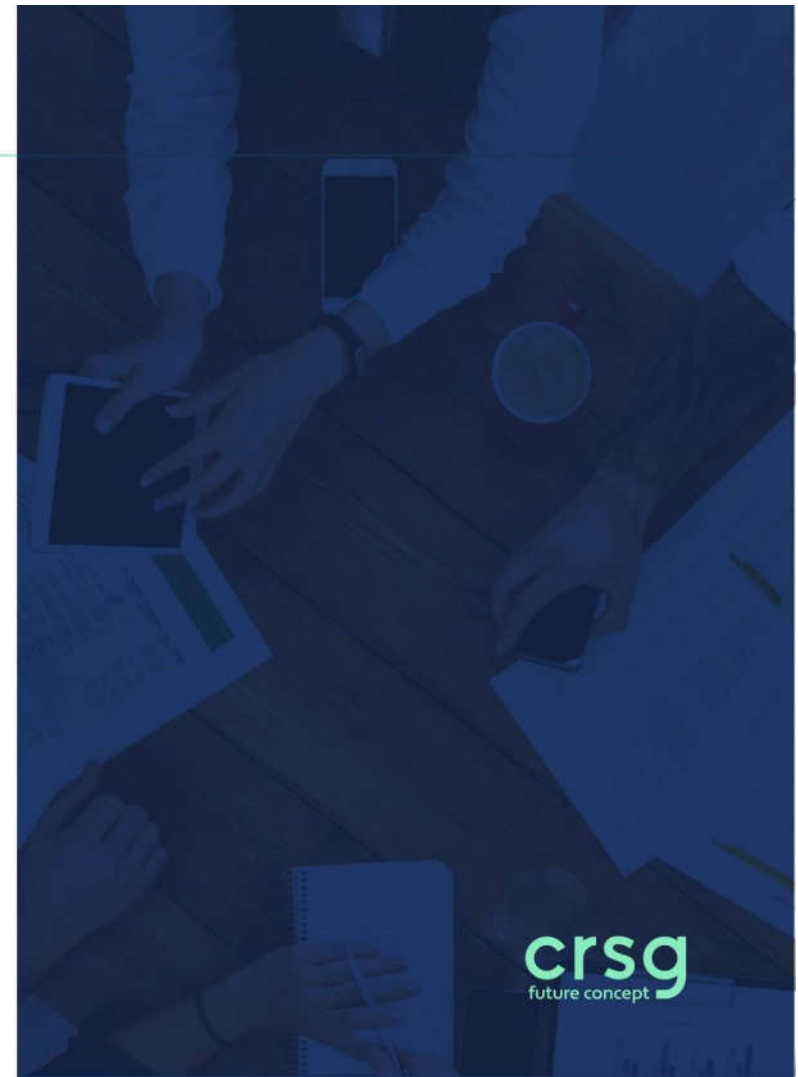
Zestaw instrumentów kompleksowego wsparcia społeczno-ekonomicznego obszarów popegeerowskich:

- pogłębione badanie form wsparcia w kontekście nowej sytuacji demograficznej, rynkowej i instytucjonalnej (np. CUS, skutki epidemii COVID-2);
- katalog działań możliwych do realizacji w ramach poszczególnych programów oraz mechanizmy koordynacji wsparcia (konkretne rozwiązania prawne i instytucjonalne)

Po pełnym wdrożeniu, wyniki projektu mogą zostać wykorzystane do aktualizacji polityki rozwoju w zakresie strategii średniookresowej oraz strategii sektorowych (głównie strategia rozwoju terenów wiejskich, rynku pracy i polityki społecznej).

Ponadto powstanie narzędzie pozwalające na precyzyjniejsze ukierunkowanie wsparcia do implementacji w ramach wdrażania funduszy UE w kolejnych perspektywach finansowych (PROW, RPO, programy finansowane z EFS) – aktualnie brak takiego narzędzia.

Partner

Sfinansowano przez
Narodowy Instytut Wolności - Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego
ze środków Programu Rozwoju Organizacji Obywatelskich na lata 2018 – 2030

crsg
future concept

DZIĘKUJEMY

WWW.CRSG.PL